

СОНЯШНИКОВІ ЖАТКИ ЯК ОБ'ЄКТ УДОСКОНАЛЕННЯ

Смолінський С.В., канд. техн. наук, доц.

Лісовий К.О., студент магістратури

Національний університет біоресурсів і природокористування України

(03041, м. Київ, вул. Героїв оборони, 13,

каф. с.г. машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка)

E-mail: 0672946022@ukr.net; тел. (067) 294-60-22

Завершальним етапом в технологічному процесі вирощування соняшнику є збирання, яке здійснюється із застосуванням зернозбиральних комбайнів, що обладнуються 4-, 5-, 6-, 9- і 12-рядними соняшниковими жатками як вітчизняного (рис. 1), так і закордонного виробництва (рис. 2), адаптованими для збирання соняшнику із шириною міжряддя 45, 60, 70 і 80 см.

Рис. 1. Соняшникова жатка компанії John Greaves

Рис. 2. Соняшникова жатка Sun Lite компанії Geringhoff

Основними технологічними схемами збирання соняшника є:

- жаткою, яка оснащена лопатевим мотовилом;
- жаткою без мотовила, яка оснащена ліфтерами і з транспортерами стебел та насіння (або вібростола);
- жаткою з трубчастим мотовилом і захватами;
- жаткою з регульованою напрямною пластиною і відривним вальцем.

На основі проведення аналізу літературних джерел і результатів досліджень встановлено, що серед основних елементів соняшnikової жатки, вдосконалення яких дозволить підвищити ефективність збирання соняшника, можна виділити:

- ліфтери (цільні або складені);
- стеблелідіймачі (звичайні або з регульовальними накладками; пасивні або активні; з призматичними або конусними наконечниками);
- мотовило (універсальне або спеціальне лопатеве; із захватом або роторами з гвинтовими лопатями, регульованим щитком і відривними вальцями).

Встановлено, що підвищення якості збирання врожаю соняшника досягається шляхом застосуванням в схемі соняшnikової жатки:

- адаптованих і регульованих подільників;
- стеблелідіймачів з елестичними уловлювачами насіння, що дозволить істотно мінімізувати втрати врожаю;
- шнеків-мотовил для зниження прискорення руху кошиків при зрізанні стебел та захвату стебел;
- транспортерів стебел і насіння з плавним захватом стебел без осипання насіння на поверхню поля та нахилом стебел і кошиків.